

Három évre	720 Lej
Fél évre	360 Lej
Negyed évre	180 Lej
Havonta	60 Lej

Hirdetések díjazás szerinti
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 baniva i
több

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

A követ bucsuja.

(Bucuresti, november 17.) Megemlékeztünk arról, hogy a magyar kormány báró Zichy-Rubidó bucarestii meghatalmazott magyar minisztert Londonba helyezte. A követ távozása alkalmából a Cuvantul bucarestii lap egyik munkatársa fölkereste őt, Zichy báró a következőket mondotta:

— A legjobb emlékekkel távozom a román fővárosból. Ezalatt a három és fél év alatt, a békeszerződés szellemében igyekeztem működni és igyekeztem amennyire lehetett a hosszúháború által okozott sebeket gyógyítani. A megértés szellemében működtem és mindent elkövettem arra nézve, hogy a diplomáciai viszony Magyarország és Románia között megjavuljon. Ez részben sikerült is, amelyet ez év folyamán létrejött különböző szerződések is bizonyítanak. Különösen a politikai foglyok ügyében létrejött egyezséget tartom fontosnak. Természetes, hogy a hosszú, közös határ még sok vitás kérdést eredményez, azonban a kölcsönös jóakarattal és megértéssel ezeket is át lehet hidalni.

A miniszter még kijelentette, hogy nem tudja ki lesz az utódja, azonban ismeri a magyar kormány szellemét és biztos abban, hogy az új bucarestii magyar követ is a megértés szellemében fog dolgozni. A lap még megjegyzi az interjú végén, hogy a miniszter személyében nemcsak szellemes társalgót, hanem tökéletes diplomát és gentlemant ismert meg a kitől maga is sainálattal bucsuzik el.

Az aradi szobrok jövője.

Budapestről táviratozzák: A Reggel című lap értesülése szerint az aradi szobrok sorsának ügyében ma létrejött a végleges megállapodás a magyar és a román kormányok között. A megállapodás szerint a szobrokat Magyarországnak kiszolgáltatják, azonban eddig csak a vértanuszobor elhelyezéséről döntöttek. A döntés szerint a vértanuszobrot Szegedre szállítják és ott fogják felállítani.

Egy későbbi jelentés szerint a külügyminisztériumba megérkezett a román kormány beleegyezése, az aradi vértanúk szobrának átengedése ügyében. Az óriási költségekre való tekintettel, valószínűleg az a város kapja meg a szobrokat, amely legtöbb pénzzel járul hozzá az elszállításokhoz.

Román—magyar választott bíróságok alakulnak.

A magyar közgazdasági érdekeltségek akciója.

(Oradea-Mare, november 17.) Románia és Magyarország - mint ismeretes - a bucarestii román-magyar tárgyalások kedvező befejezése óta igen élénk kereskedelmi összeköttetésben áll egymással. Ennek a kereskedelmi összeköttetésnek kimélyítése mindkét országnak elsődrendű érdeke. A budapesti ipari és kereskedelmi érdekeltségek megbízásából tegnap Oradea-Mare-ra érkezett lovag Ullmann Antal dr. a budapesti Lloyd társaság ügyvezető főtárgyalója, hogy a román-magyar választott bíróság ügyében tárgyalásokat kezdjen. A főtárgyaló nagyjelentőségű missziójáról a következőket mondotta a Rador távirati ügynökség oradea-marei munkatársának: Más országok kereskedelmi érdekeltségei már régen megalakították a választott

bíróság intézményét. A német, dán és a német-holland intézmények eredményes működéséről magam is meggyőződtem. Nemrég alakították meg a magyar-német és magyar-olasz választott bíróságokat is. Románia és Magyarország között, tekintettel a két ország élénk kereskedelmi összeköttetésére és egymásrataltságra szintén kívánatos volna a választott bíróságok megalakítása, már csak azért is, mert ez alapul szolgálja a román-magyar kereskedelmi kamara intézményesítésének is. A román-magyar választott bíróság egyelőre Bucurestiben és Budapesten székelne, de a szükséghez képest más városokban is, így Aradon, Clujon, Satu-Maren, Oradea-Maren és Timi-soaran is megalakítják a választott bíróságot.

Kedden kezdődik

a bombamerénylők pöre Budapesten.

Óriási az érdeklődés Márffyék bünpöre iránt. Nyolc rendbeli gyilkossággal vádolják őket.

(Budapest, november 17.) A büntetőtörvényszék Markó-uccai épületében kedd reggel 9 órakor kezdődik meg Márffy József és társainak bünpöre, akiket többrendbeli bombamerénylet elkövetésével és előkészítésével vádolnak. A bünpör főtárgyalása iránt régen nem tapasztalt óriási érdeklődés nyilvánul meg és az első négy napra már az összes jegyek elkeltek. A főtárgyalást dr. Langer Jenő kúriai bíró, a büntető törvényszék elnöke vezeti, aki a belépőjegyek kiadása körül a legnagyobb szigorúsággal jár el. Dr. Paulay Gyula törvényszéki bíró napok óta ugyszólván mást sem csinál, mint azon fáradozik, hogy minden kinek a jegykérését elintézzze. Személyesen kell jelentkezni nála annak, aki a tárgyalásokra be akar jutni. A nemzetgyűlés több tagja kért már belépőjegyet, de a társadalmi élet vezető köreiből is sokan fordultak jegyért az elnökséghez. Tizenöt külföldi lapudósító is jelentkezett, akik állandó sajtójegyet kértek, hogy lapjaiknak részletes tudósításokban számolhassanak be azoknak a bombamerényleteknek a főtárgyalásáról, amelyeknek megtörténtét olyan nagy részletességgel tárgyalta annak idején a külföldi mindegyik sajtóorgánusa. Természet-

esen a nők közül is igen sokan szeretnének bejutni Márffyék főtárgyalására. Sok színésznő kért belépőjegyet és belépőjegyet írtak be az előkelő úri társaságok högytagjai közül is igen sokan. Langer elnök azonban úgy intézkedett, hogy nőket semmi körülmények között se engedjenek be a tárgyalóterembe. Márffyék bünpörének megkezdése napjától, keddtől kezdve nagy rendőri készültség lesz a törvényszék épületében. Az esküdtzéki teremhez vezető lépcsőházat és a folyosókat szigorú rendőrkordon fogja körülzárni és a kordonon belül csak azok tartózkodhatnak, akik kellő időben gondoskodtak belépőjegyről. A Márffy-ügy főtárgyalása előreláthatólag két-három hétig fog tartani. Márffy József ugyszólván naponként kéredzkedik föl a fogházból, hogy a törvényszéki elnök szobájában levő iratsomóba betekinthessen és magának jegyzeteket készíthessen. Érdekes, hogy a védők bejelentették, hogy saját költségükön gyorsírókat kívánnak alkalmazni és úgy a vádlottak, mint a tanúk vallomásait gyorsírókkal akarják jegyeztetni. Langer elnök ezt a bejelentést tudomásul vette. A főtárgyaláson a vádat dr. Dolovschik Mihály ügyész a elnök és dr. Szádeczky Lajos ügyész képviselik, akik vádirataikban a vádlottakat nyolcrendbeli gyilkossággal és egész sereg más büncselekmény elkövetésével vádolják.

Új magyar miniszterek.

Kinevezték az új külügy-, földmivé-
ügy- és pénzügyminisztert.

(Budapest, nov. 17.) A magyar hivatalos lap vasárnapi száma a következő kormányzói kéziratot közli:

„A magyar kir. miniszterelnök előterjesztésére a miniszterelnököt a külügyi és földmivélsügyi minisztériumok ideiglenes vezetésétől, továbbá báró tocsvai Korányi Frigyes m. kir. pénzügyminisztert ezen állásától saját kérésemre fölmentem és dr. nagykéri Szcitovszky nyugalmazott kereskedelmiügyi minisztériumi államtitkárt, a Magyar Általános Hitelbank ügyvezető igazgatóját m. kir. külügyminiszterre, Mayer János nemzetgyűlési képviselőt m. kir. földmivélsügyi miniszterre és dr. Bud János társanélküli minisztert magyar kir. pénzügyminiszterre kinevezem“.

A pénzügyminiszter fölmentéséről szóló kéziratban a kormányzó ez alkalmából köszönetét nyilvánítja báró Korányi Frigyesnek állásában való fáradhatatlan buzgalommal és odaadással teljesített kiváló szolgálataiért és az első osztályú magyar érdemkeresztet adományozta neki. Egyidejűen fölmentette a miniszterelnök Schandl Károly államtitkárt a földmivélsügyi minisztérium adminisztratív teendőinek miniszteri hatáskörben történt vezetésétől.

Mayer János földmivélsügyi miniszter ma a lapok munkatársainak nyilatkozatot adott, amelyben kijelenti, hogy politikájában Nagyatádi-Szabó Istvánt fogja követni.

Az új miniszterek ma hivatalba léptek a gyengélkedő Szcitovszky Tibor kivételével

Egyiptom harca Anglia ellen.

(London, november 17.) Zaghlul pasa, az egyiptomi miniszterelnök kormányával együtt lemondott a napokban és ma lemondását visszavonta, miután a minisztériumok tisztviselői viharosan tüntettek melléte. Zaghlul pasa lemondása azokkal a küzdelmekkel függ össze, amelyeket kormánya folytatott Egyiptom függetlensége és Szudánnak Egyiptom számára való megszerzése érdekében. Zaghlul pasa tárgyalásainak sikertelensége miatt mondott le, de az egyiptomi közvélemény mellette való lelkes állásfoglalása következtében ismét vállalta a kormányelnökséget. Azt hiszik, hogy Egyiptom és Anglia között az együttműködés szövetségi szerződés formájában rövidesen létrejön.

A hiénák szindikátusa kincsek után kutat

Megdöböntő leleplezés a „vörös zónáról” — Hamutartókat faragnak a hősi hullák csontjaiból.

(Strasbourg, nov. 17.) Ha egy francia miniszter a régi hadszíntéren megjelenik, úgy különvontan nagy ivben kerüli meg az úgynevezett vörös zónát. Ha angol és amerikai turisták keresik fel a volt hadszínteret, úgy legfeljebb a verduni vármokokat mutatják meg nekik, a vörös zónába azonban ezek sem tehetnek be lábukat. Rettenetes titok veszi körül ezeket a harcterekeket, amelyek a Craonne-magaslattól a Chemin des Dames-on át Cerny-en Laonnoisig, Hurtevaicig és Vallee Foulonig terjednek. A felépítésiügyi minisztérium eddig nem törődött ezekkel a romoknak ujjaépítésével, azonban

megállapodott francia és külföldi vállalkozókkal, akik bérbe vették a rémségek területét, hogy ottan kincsek után kutassanak.

Az eltemetett holttestek ezreit érdemes még kikutatni, mivel még számos csonton gyűrűkre, karkötőkre, medaillonokra lehet akadni, a csontvázak mellett pedig aranypénzeket is lehet találni. Hiszen itt harcoltak Amerika gazdag fiait, itt pusztultak el a „civilizált” nemzetek, a franciák, angolok, németek, olaszok és amerikaiak harcosai, a cseh és lengyel légiók. A vállalkozók pompás üzletet csinálnak.

„Az államnak rendes bért fizetnek a föld kiaknázásáért”.

Megszökött fegyverek, felőrült téf kutatnak kincsek után összeviszva dobálva az oly sokszor cített hősi halottak csontjait. Estként összejövot vacsora után embercsontokkal szórakoznak, ha összevesznek egymással, úgy embercsontokat vágdosnak egymás fejéhez. Ugyanezekből az embercsontokból azután mindenféle cse-

osebocsót készítenek, koponyákból hamutartókat fabrikálnak. Az összes hullafosztogatók szindikátusba tömörültek és ez a szindikátus foglalkozik az értékesítés-

Karabéllyal föbelötte magát egy budapesti banktisztviselő.

A két átlőtt ezres rejtélye. — Szerelmi bánat az öngyilkosság oka.

(Budapest, nov. 17.) Tegnap reggel körülbelül nyolc óra tájban a Petényi-ut 19. számú telken az iskolásgyerekek, akik éppen az iskolába igyekeztek, egy férfiholttestet találtak. A gyermekek riadtan sziettek a közelben posztoló rendőrhöz. A rendőr odavezette magát a telekre és megállapította, hogy a telek jobbsarkában egy fiatalember holttestét találta, átlőtt halántékkal. A holttest mellett egy katonai karabély hevert és két átlőtt ezresbankjegy.

A rendőr azonnal jelentést tett a főkapitányságnak, ahonnan bizottság ment ki. A rendőrség megállapította a hulla személyazonosságát: Balázsfalvi Kiss Aladár, a Nemzeti Pénzváltó Részvénnytársaság tisztviselője. Balázsfalvi Kiss intéző fia, aki nyolcas kaliberű ismétlődő karabéllyal golyót röpített a fejébe. Zsebében névjegyet találtak, amelyen kuszált betűkkel a következő sorok voltak olvashatók:

... Rémes felóra mult ... reteneies percaim vannak. Rémes itt élni... Ezen a két ezresen kell lenni a golyónak. Nem a lelki gyengeségem az oka a kuszált irásomnak, hanem a hideg.

A bizottság megalálta a holttest mellett a két ezresbankjegyet, mindkettő közepén a perzselt lyukkal, amelyet a golyó ütött. A kabátzsebben mindössze

szony. Adél, aki egyszerre két szobaurával tart viszonyt és elvéteti magát a már megunt Sipossal, csak hogy szakítani tudjon a fiatal, svihák Császarral. Ennek a bonyolult szerelmi viszonyoknak a cinikusan reális rajzából áll az első felvonás, amelyet a kis cselédleány becsületes szerelme tisztít meg kissé. Ugy a komoly, mint a derült jelenetekben az első felvonás a legtökéletesebb. A második felvonás már az esküvő után tartott lakoma alatt játszódik le. A cselekmény itt egy kissé szétfolyik. A háttérben az új házaspárt ünneplik, az előtérben pedig a cselédleány pálinkával bátorítja magát, hogy botrányba fullassa a lakodalmi ünnepséget. Ki is kiabálja, hogy Adélnak viszonya van Császarral. Azért Adél ráparancsol férjére, hogy a látszatot őrizze meg a külteki társaság előtt és vele táncoljon. Irma kétségbeesetten elfut. A harmadik felvonás kapitányági szobájában megtudjuk, hogy a cselédleány kétségbeesésében elment egy nyilvános házba, mert Sipos ur mérgeiben azt mondta, hogy ő odavaló. A rendőrorvos még idejében beszállította a kapitányságra, ahol konstatálják ártatlanságát és úgy távozik, mint az Adéltól való Sipos megvasszonya. Ezt a kényes és egyes részleteiben közönséges témát csak Molnár Ferenc színpadi ügyessége tudta lecsiszolni korábbi műveivel.

Igy megy ez évek óta. A vörös zóna, amelyről eddig Európa egyetlen lapja sem tett említést, a kontinens legnagyobb szegvéne.

tizennyolcezer koronát találtak. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy Balázsfalvi Kiss Aladár miért vált meg az élettől. Az öngyilkosságnak különös titokzatos-ságot kölcsönzött a két átlőtt ezresbankó, amely esetleg a biztos nyomot szolgáltatta.

Tudósítunk fölkereste Derzsy Gézát, a Nemzeti Pénzváltó Részvénnytársaság igazgatóját, aki a következőket mondotta:

— Balázsfalvi Kiss Aladár közel négy évig dolgozott nálunk, lelkiismeretes, rendes, pontos hivatalnok volt. Sohasem hiányzott, éppen ezért feltűnt, hogy tegnapelőtt nem jött be a hivatalba. Azt hittük, hogy beteg. Beszéltem azokkal a kollégáival, akik vele egy osztályban dolgoztak, az ő előadásuk szerint valószínűleg szerelmi bánat miatt lett öngyilkos. Udvarolt egy fiatal leánynak, akit el is akart venni, a leány szülei azonban elleneztek a házasságot, mert a fiatalembernek még nem volt elég jövedelme.

Vértés Adolf dr. ünneplése.

A timisoarai belvárosi izraelita hitközség ünnepe.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt a timisoarai belvárosi izr. hitközség ülésferme rendkívül fényes és emellett bensőséges

ünneplésnek volt a színhelye. Vértés Adolf dr. a hitközség érdem-dus elnökének művészi portréját leplezték le s ezt az alkalmat használták fel arra, hogy őt, akinek elévülhetetlen érdemei közismertek, meleg ünneplésben részesítsék.

A gyönyörűen díszített nagyteremben előkeiő közönség gyülekezett. Ott voltak az ünneplők között dr. Coste prefectus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, az akadémizozott Gavanescu tábornok képviselőtében Negulescu ezredes, Balázs táblai elnök, Haas német főkonzul és számos előkelősége Timisoara társadalmának.

Az ünnepeket először Klein Dávid alelnök üdvözölte, majd dr. Drechsler főrabbi mondott tartalmas beszéde után Hajdu Frigyes dr. tartott gondolatban gazdag innepi beszédet, melynek utolsó szavai után lehallott a lepel Krausz Albert festőművész pompás alkötéséről, Vértés Adolf dr. portréjáról.

Deutsch Rezső a gyárvárosi statusquo hitközség üdvözlését tol mácsolta, Schück főrabbi a józsefvárosi és Friedmann F. a gyárvárosi ortodox hitközség nevében üdvözölte az ünnepeket. Az aradi és bánáti zsidóság nevében dr. Schütz Henrik tartott emelkedett hangú beszédet, míg Rothbart Jakab a zsidó nemzeti szövetség, Klein Erna urnő a zsidó nőegyletek és Déznai dr. igazgató a zsidó lyceum nevében beszélt.

Vértés Adolf dr. meghatóan köszönte meg az ünneplést nagy-szabású beszédében, melynek mély roható általános emberi és vallás-philosophiai fejtegetései felejthetetlen benyomást gyakoroltak a jelenlevőkre.

Coste Gyula dr. prefectus, Georgevici dr. főpolgármester üdvözlő szavai után Klein Dávid köszönetet mondott Krausz Albert festőművésznek, mire az innepi diszközgyűlés Vértés Adolf dr. lelkes éljenzése közben véget ért.

TARCA

Az üveg cipő premiérje.

Molnár Ferenc legújabb darabjának pesti bemutatója.

(Budapest, november 17.) Szombaton este mutatta be a Vigszínház Molnár Ferenc új darabját, „Az üveg cipő”-t, amelyről a vasárnapi lapokban számoltak be a színházi kritikások. Ma egy Molnár-bemutató Budapesten nemcsak színházi, hanem politikai probléma is s ennek következtében, hogy Molnár Ferencről a kurzuslapok ismét a lekicsinylés hangján emlékeznek meg. A Pesti Hírlapban, amely tudvalevőleg az arany középutat képviseli, Porzolt Kálmán a következőképen emlékezik meg a bemutató előadásról:

— Az üveg cipő értékét az jellemzi legjobban, hogy ebből az anyagból csak Molnár Ferenc zsenialitása tudott ilyen érdekes és szellemes vígjátékot csinálni. A kisemberek köznapit, szinte külteki szürke életéből ragyogó színekkel remek genreképet festett. Molnár gazdag lelkének egész melegét ráönti e közönséges emberre, jellegzetes mondásaikba érzést önt, egyszerű szavaikból csillogó dialéktikát ion, apró-cseprő bajjain-

ban meglátja a komoly drámai magot, megnöveszti és szellemességgel érdekes cselekménnyé emeli. Olyan vakmerően keresi a komikus és drámai hatásokat, hogy a komoly meghatottság és a neveltség hátszálán táncol, de mint egy ügyes lélektani kötéláncos, bravúrral siklik át a veszedelmes pontokon és biztonsággal fut be a siker állomására. Irói egyéniségének minden bájos, kedves és szellemes vonása érvényesül. Különösen az első felvonás bravuros munkája az ötvösművészetnek. A másodikban a komoly drámai jeleneteknek a komikusokkal való gyors keverése némileg megingatja a hatást. De a harmadiknak friss humora ismét zajosabbá teszi a sikert. A nép alsó rétegeit mindig az irodalom emelte föl. A költő szeme látja meg a nép fiának lelkét és irodalmi foglalatban mutatja be. Ezt teszi most Az üveg cipő-ben. Egy faluról jött ártatlan, buta cselédleány, Irma alakjára pazarolja irói művészetét s ezt oly kedvesen és szellemesen cselekszi, hogy megszereteti a közönséggel hősnőjét. A Nemzeti Színház karzatán tanulja ez a frázisokat, amelyekkel mint ékességekkel, szerelmes szíve teleaggatja egy öregedő asztalossegédnek, Siposnak a figuráját. Szerepel azután egy szóbalányból és grófi szeretőből hazulajdonossá emelkedett fiatal asz-

Népies költészetet vitt bele, ahol a főcselekmény színeel, ott a színpad minden szögletébe egy-egy pompás zsáneralakot és epizódot rakott. Mas írónál ez hiba. Molnárnál ezt is szívesen vesszük.

A Vigszínház parádés előadás-sal tisztelte meg az író. A külső siker ts igen zajos volt. Molnár Ferencet számtalanszor kihívták. A rendezés a szerzőnek, Jób Dániel igazgatónak és Vajda László rendezőnek közös jó munkája. Előszörnek Darvas Lillit kell megdicsérni, aki egyéni bájával, szépségével, kedves közvetlenségével, fiatalos füngességével, művészi melegségével és ragyogásával sugározta be a kis cselédleány figuráját. Illúziót és rokonszenvet tudott kelteni. Varsányi Irén az öntudatos művészet érettségével bravurosan jellemezte az asszony lelki küzdelmét. Nagy sikere volt. Hegedüs és Rajnai a két szeretőben művészi kabinetalakítást mutattak be. A legkisebb szerepeket is elsőrendű tagok játszották, így tisztelték meg a szerzőt és a közönséget; a Góth-pár epizódsszerepekben s Gazi Mariska egy humorral megrajzolt házmesterné alakjában, továbbá Szerényi Sarkady, Süköly Irén, Vaszary Pirokka, Bárdi, Győző és a többiek.

Jegyzőiskola Aradon.

December elsején kezdődik egy jegyző-tanfolyam.

(Saját tudósítónktól.) Arad-megye vezetésének régi terve válik valóra december elsejével. Már esztendő óta foglalkozott a megye vezetősége azzal a tervvel, hogy Aradon belügyminiszeri jóváhagyással jegyzőiskolát létesít, hogy megszüntesse az aradmegyei nagy jegyzőhiányt. December elsején végre megkezdődhetik az egy éves jegyzői tanfolyam, amelynek előadásait a Moise Nicoara liceumban fogják tartani. A tanfolyamra eddig 64 megyebeli pályázó nyújtotta be kérvényét és még mintegy 20-30 aradvárosi pályázóra számítanak. A 64 pályázó közül 33 érett ségített, nyolcan vannak, akik 8 gimnáziumot vagy kereskedelmi iskolát végeztek, de nem érettséigiztek, 14 pályázó hat gimnáziumot végzett, de ezeknek valamennyiüknek van már jegyzői praxisuk és négyen vannak, akik csak négy, illetőleg öt gimnáziumi osztályt végeztek. A tanfolyam összesen 80 hallgatót vesz fel. Érdekes, hogy a pályázók között mindössze hat kisebbségi van, a többiek románok. A tanfolyam tanárainak kinevezése belügyminiszeri döntéstől függ. Az iskola első előadása december elsején lesz és az előadások június végéig tartanak, a vizsgák pedig júliusban lesznek.

Az eltiltott korzó.

A diákoknak megtiltották Aradon az esti sétálást.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi esti korzón sétáló diákokra, lányokra és fiukra, a villanygyár jóvoltából néhány nap óta nagyobb fényvel öntik a lámpák a sugaraikat. A sűrűn elhelyezett lámpák alatt, a kirakatsillárok vakító reflexeiben olyan jó sétálni, elfelejtve az unalmas leckéket, a tanárok szigorát és örülni a szabadságnak, a friss levegőnek. Az aranysávos diáksapkák az utóbbi időben, nagyobb számban tűntek fel a sétálók között. A sapkák alatt bájos, mosolygó, komoly, vagy komolykodó arcok élvezték a séta örömeit és valaki megirigyelte őket. Komoly, nagypeccséttel elhatott irás érkezett a rendőrségre, amelyben utasítják a szigorú nyomozó hatóságokat, hogy akadályozza meg a diákok és diákleányok korzózását este hat óra után. Az ártatlan és gondatlan fiatalság így került összeütközésbe a rendőrséggel.

Tegnapelőtt este kezdődött meg a szigorú rendelet végrehajtása. A gyanútlanul sétáló lányok és fiuk mellé egy-egy idegen csatlakozott. Különösen a lányok lepődtek meg a tolokodáson és rémülten, indignálódva próbálták eltávolítani az idegent. De nem sikerült. A detektív, (mert azt volt) halkán, de ellentmondást nem tűrő hangon kérte el a diákigazolványokat és azonnali hazamenetelre szólította fel őket. Szomorúan és megdöbbenve teljesíttek a parancsot és otthon talán könnyezve gondoltak arra, hogy a villanyfényes korzót hosszú ideig csak ábrándképekben láthatják. A rendőrségen érdeklődtünk a

rendelet okáról és megtudtuk, hogy az a diákok erkölcsének megvédését szolgálja s úgy szól, hogy este hat óra után a diákoknak tilos szülői felügyelet nélkül az utcán tartózkodniok. A rende-

letet végrehajtó detektívek kötelesek az igazoltatást a legnagyobb tapintatossággal elvégezni és az elvett diákigazolványokat az illető iskolák igazgatóinak küldi el a rendőrség.

Elkobozták az aradi színház jegyeit.

A pénzügyigazgatóság lefoglalta a jegykészletet a vigalmi adó nem fizetése miatt. — Délutánra elsimult a szokatlan affér.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt megjelent az aradi színház pénztárában a pénzügyigazgatóság egyik jegyellenőre és a pénztárost felszólította, hogy a pénztárban levő jegyeket adja át. A felszólításnak a pénztáros eleget is tett és a jegyellenőr az összes jegyeket a pénzügyigazgatóságra vitte fel. Fekete Mihály színházigazgató még a délelőtti folyamán felkereste Muntean Victor pénzügyi osztályfőnököt, a látványossági adók ügyét kezelő osztály vezetőjét és felvilágosítást kért erről a súlyos anyagi következményekkel járó intézkedésről. Muntean osztályfőnök kijelentette, hogy mindaddig, amíg Fekete színházigazgató vigalmi adó tartozását nem egyenlíti, addig nincsen módjában a jegyeket visszaadni, amelyek különben is szabálytalanok és a miniszteri előírásnak nem felelnek meg. Fekete színházigazgató a

rendelkezéssel szemben azzal érvelt, hogy nem képes vigalmiadó-tartozását a 32 százalékos alapon ma rendezni, mert társulatának 120 tagját kell ma ki fizetni. Azt is hangsúlyozta, hogy a kormánytól megkapta a 16 százalékos adó kedvezményt és csak ezen az alapon fizethet vigalmi adót. Fekete színházigazgató azt is kijelentette, hogy inkább lemond színházigazgatói koncessziójáról és inkább ingyen engedi a közönséget a színházba, de a 32 százalékos vigalmiadó-tartozásokat képtelen ki fizetni. A délutáni órákban aztán elsimult a félreértésből keletkezett színház-jegy-affér, mert Kalmár színházi főpénztáros bemutatva a 16 százalékról szóló miniszteri határozatot és megígérte, hogy szabályos jegyeket fog készíttetni. A jegyeket visszakapta a színház pénztára és azokat aztán zavar-talanul árusíthatják tovább.

Új tanácsok az aradi törvényszéken

Új bíróbeosztás lép életbe január elsején.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Barbur Sever az aradi törvényszék helyettes elnökének elnöklete alatt az aradi bírói kar ma délelőtt ülést tartott, hogy az új bírói törvénynek megfelelően, elkészítse az aradi törvényszék új tanácsbeosztását. A tanácskozáson állapodtak meg: Törvényszéki elnök-helyettes dr. Barbur Sever, elnöki titkár Puticiu Pompilius. A polgári tanácsok elnökei: Nyisztor Sándor és Ornstein Árpád táblabíró, referens: Anghéne György törvényszéki bíró. A polgári felelősségi tanácsok elnökei: dr. Barbur Sever címzetes törvényszéki elnök és Horváth János táblabíró, referens: Sotirescu és Orezeanu táblabírók. A vádtanács elnöke: dr. Barbur Sever, referense: Nyékhegyi Lóránd semmitősségi bíró. A második büntetőtanács tagjai: Camarasescu elnök és Radu Pascu törvényszéki bíró referens. A büntető felelősségi tanács elnöke: Hargot György táblabíró, referense Radu Pascu bíró. A vámcsempészési ügyeket Alexianu György táblabíró, elnök és Antonini Mircea törvényszéki bíró tárgyalják. Miniszteri kinevezéssel vizsgálóbíró: Jonescu C. Emil táblabíró marad. Helyettes vizsgálóbíró Sotirescu táblabíró, aki a jövő évben állandóan dolgozni fog a vizsgálóbírószáron is. A cégbírószág vezetője Ornstein Árpád táblabíró. A perfelvételi ügyeket Anghéne bíró intézi, a válóperekben az elhunyt Szabó táblabíró utódjaként Antonini Mircea bíró ítélkezik. A tisztviselői kar beosztása nem változik. Az új törvényszéki beosztás január 1-én lép életbe. Amennyiben időközben dr Ursu

János lemondott táblabíró helyébe kinevezés történik és a nyugdíjazott dr. Moldován Szilviusz törvényszéki elnök utódját is kinevezik, akkor a beosztás csak annyiban módosul, hogy a tanácsokban az új bíró is dolgozik és azok így hetenként háromszor, sőt négyszer is tartanak tárgyalásokat.

Puliti Budapesten.

Az olasz vívóbajnok összebarátkozott dr. Kováccsal, volt ellenfelel.

(Budapest, nov. 17.) Puliti Oreste olasz vívóbajnok, aki a napokban vívta meg kardpáróját Nagykanizsán dr. Kovács Györgyvel, Budapestre érkezett Segédeivel báró Renzo Campagnával és Lodovico Camovával. Budapesten a Hungária-szállóban szálltak meg, megtekintették Budapest nevezetességeit is és több helyen látogatást tettek. Ellátogattak a Fodor-féle vívóterembe és ott sokáig elnézték a lányok torna- és vívógyakorlatait. Puliti látogatása idején jelen volt éppen a vívóteremben dr. Posta Sándor is, a kardvívás magyar világbajnoka, aki barátságosan elbeszélgetett az olaszokkal. Itt találkozott ismét Pulitival dr. Kovács György is, Puliti volt ellenfele, aki az olasz bajnokkal nagy barátságot kötött. Az olasz és a magyar vívók ezen az estén az Astoriában vacsoráltak együtt, majd utána Puliti és Kovács a Royal-orfeum épületében levő „Papagály” mulatóhelyre mentek, ahol érthetően nagy fel-tűnést keltett megjelenésük. Csak hamar kiderült különben mindket-tőlük, hogy éppen olyan kitünő táncosok, mint amilyen vívók. Puliti elegáns alakja, arcán a már gyógyuló hosszú, most már csak karcolásszerűen látszó sebesülé-sével, általános bámulatot keltett.

Gyémántot és brilliánt a legmagasabb árban fizet Hermann Iritz órák és ókszerész Timisoara, Strada Merozi 12. Dom-tér sarkán. 428

Véres harcok a Matteotti-gyásznapélyen.

Küzdelem egy koszoru körül.

(Róma, november 17.) A Monte Citorioion tegnap gyászszertartás volt a meggyilkolt Matteotti emlékére. A szertartáson résztvevő szociálista képviselők felkeresték a Tiberis partján azt a helyet, a hol a gyilkosok autója annak idején megkerült s ott koszorut tettek le. A koszoru szalagját elvették Matteotti özvegyének. Alig mentek el a koszoru mellől, karabinierik jelentek meg s el akarták távolítani a koszorut. Szociálista munkások erről nyomban értesítették a képviselőket, akik visszjöttek és sikerült kieszközölniök, hogy a koszoru ott maradjon. Este hat órakor megjelent a helyszínen egy autó, fascisták szálltak ki belőle és eltávolították a koszorut. A munkásság és a fascisták között véres összeütközés támadt. A rendőrség több munkást letartóztatott.

SPORT

O Befejeződött az aradkerületi őszi bajnokság. Befejezéshez jutott az aradkerületi őszi bajnokság is az AC-Jiul-AMTE és a CAMP-Olympia mérkőzésekkel, melyek a vá-rakozásnak megfelelően végződtek. — Arad. Jiul-AMTE 1:1 (1:0) Bajnoki mérkőzés. A második helyért lefolyt küzdelem egy harmadikat jut-tatott a kérdéses helyre, de csakis jobb goalarányval. A mérkőzésen valamivel jobb csapat az AMTE volt. Az ismét játszó Auer fivérek azonban nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Meglátszott rajtuk a training-hiány. Kellemesen tűnt fel a mindvégig fair küzdelem. A Jiul goalját Steiner II. lövi Perveiler hibájából, melyet Morócz egyenlített. Bíró dr. Morariu. — Petrosani. CAMP-Olympia 3:0 (1:0) Bajnoki mérkő-zés. A CAMP bebiztosította az első helyét. Bíró: Oravetz.

O Külföldi eredmények. III. ker.—Admira (Bécs) 1:0 (1:0), MTK-Vasas 1:0 (0:0), FTC-VAC 2:0 (1:0), UTE-Törekvés 1:1 (1:1), BEAC-BTC 0:0 (Corinthian-díj mérkőzés.)

O Városközi mérkőzés Clujon. Vasárnap délután Cluj és Oradea-mare válogatottjai mérköztek. A matchet 1:0 arányban Cluj nyerte, az egyetlen goalt Cipcigan beadásából Rakitovszky lőtte.

O Timisoara (Temesvár.) Kinizsi-Rapid 4:0 (3:0) Bíró: Kovács (Spárta.) A Kinizsi győzelme előrelátható volt, de a Rapid védelme alapos munkát adott a Kinizsi csatárainak, akik közül ezuttal igazán szépet csak Tänzer nyújtott. A Rapid védelmét erősen gyengítette Walleth II. hiánya, Frischmann kapus is foghatta volna az egyik labdát. — Politechnika-ZsSE 2:0 (0:0) Bíró: Danciu. A főiskolai csapat győzelme megérdemelt volt s hogy az eredmény számokban nem nagyobb, az a ZsSE kapusának, Tótharsányinak érdeme, aki pompásan védett. A Politechnika kapusa, Pitea is igen ügyesen végezte a dolgát, míg a csapat többi tagjai közül különösen Rosca, Sepi, Guga és Corcan tetszett. — TAC-Gyapjuipar 2:2 (0:2) A tartalékolt TAC csapat csak a második félidőben tud kiegyenlíteni Kerschek és Holz révén. A Gyapjuipar goaljait Kuszka I. lőtte.

Magyar tanításnyelvet követel az aradi zsidókongresszus.

Az erdélyi és bánáti neológ zsidó hitközségek országos jelentőségű nagygyűlése.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt kezdődött meg Aradon az erdélyi és bánáti zsidóság országos kongresszusa. A kongresszusra számos erdélyi és bánáti város küldötte ki delegáltjait, mert nagyfontosságú kérdésekben kell a kongresszusnak határoznia. A kormány most készíti az egyházakra vonatkozó törvényjavaslatát, amelyben az egyházak jogait és kötelezségeit tárgyalja az állammal szemben, s felszólította az egyházakat, terjesszék be kívánalmait az egyházi autonómia és magánoktatásra vonatkozólag. Az erdélyi és bánáti zsidóság ezen országos kongresszusán dönt ezekről a nagyfontosságú kérdésekről. A nagygyűlésen a nagyobb városok közül Aradról dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi, dr. Schütz Henrik elnök, Halpern Miksa, Leopold Zsigmond, Adler Andor, dr. Keppich Jakab, dr. Mandl Vilmos, Deutsch Andor, Ráskai Miksa és dr. Fuchs Albert, Timisoaráról dr. Drechsler Miksa főrabbi, dr. Singer Jakab főrabbi, dr. Vértes Adolf elnök, Dornheim Jenő, Ungár Armin, Nyári Jenő, Deutsch Rezső, Adler Ignác, Clujról dr. Eisler Mátyás főrabbi, dr. Fischer József elnök, Oradeamare-ról dr. Kecskeméti Lipót főrabbi, dr. Adorján Armin, dr. Konrad Béla, Wertheimstein Viktor, Lugojról dr. Lenke Manó főrabbi, dr. Berchád Henrik, dr. Sebestyén Lipót, Marosvásárhelyről dr. Löwy Ferenc főrabbi, dr. Augner Jenő vettek részt. Fzenkivül képviseltette magát számos kisebb község így Borosjenő Stern Jakab rabbi, Késjenő dr. Goldzieher Márton, Curtici Markovits Mór, Lipa Strausmann Jakab és Weisberger Pál, Nagylak dr. Hollós Izso, Magyarpécska Eliás Izidor és Steiner Vilmos, Nagyszentmiklós Singer Sándor, Nagyszalonta Fried József, Pancota Molnár József és Sonnenschein Adolf, Bál Tauchmann Náthán által.

Délelőtti ülés.

A kongresszuson, amely a zsidó nagóga-épület első emeletén folyt le, dr. Adorján Armin nagyváradi delegátus elnököt. Az elnöki megnyitásban bejelentette, hogy a mai nyomasztó viszonyok mellett azt javasolja, hogy csak a legszükségesebbekre szorítkozzanak a tárgyalások, amelyek főképpen a zsidóság jövőjét és haladását akarják biztosítani, a mennyire csak lehetséges lesz. — Egyszersmind javaslatot terjeszt elő, hogy a kongresszus üdvözlő táviratot küldjön elsősorban a bánáti miniszterelnöknek és Lepadatu kultuszminiszternek. Fuchs Albert dr. felolvasta a táviratok szövegét, amelyet a kongresszus egyhanguan elfogadott. A kongresszusi jegyzőkönyv vezetésére dr. Fischer József cluj delegáltat kérték fel, míg a hitelesítést Adler Andor és Leopold Zsigmond vállalták.

A zsidóság fontos kérdéseit.

Dr. Schütz Henrik aradi hitközségi elnök üdvözlötte az aradi hitközség nevében a megjelenteket, majd dr. Eisler Mátyás tar-

tott hosszabb beszédet. Ismertette az erdélyi és bánáti zsidóiroda működését, amely eddig nem sok eredményt tudott felmutatni, működése főleg a zsidóság ellen folyó propaganda leküzdésére szorítkozott. Több ízben feliratot intézett a kormányhoz és a propaganda különböző eszközeivel igyekezett a helyzetet javítani, azonban anyagi eszközök hiányában nem tudott nagyobb eredményt elérni. Megállapítja, hogy a zsidó ifjúság jövője itt teljesen bizonytalan, mert a zsidóság között dúló belső harcok lehetetlenné teszik az egyetemes tanítási rendszert. Dr. Kecskeméti főrabbi kérte a megjelenteket, hogy az előterjesztések fellett ne gyakoroljanak kritikát, ha nem tartásuk fenn ezt későbbre.

A délelőtti vita egy fontos kérdésre terjedt ki. — A kormány eddig ugyanis nem ismert külön ortodox és külön neológ vagyis haladó zsidóságot. Mindkettőnek pedig majdnem homlokegyenesen ellenkező kívánalmai vannak. Most a kongresszuson azt a kérdést vetették fel, hogy a törvényjavaslatához való hozzászólásnál tegyenek-e különbséget ortodox és neológ zsidóság között. Hosszas vita után abban egyeztek meg, hogy mivel a belügyi államtitkár most már tisztában van a két párt különböző kívánásaival, nem tesznek különbséget közöttük, nehogy ez ismét belső viszálykodásra adjon alkalmat. Eisler dr. még egy kérdést vetett fel. A közönség egy része az utóbbi időkben nem ismeri el a hitközségi adók jogosultságát, úgy, hogy ebből a kérdésből nézeteltérések merültek fel. Javasolja, hogy a hozzászólásban azt is vegyék észre, hogy a törvény elismeri a hitközség adóztatási jogát, nemcsak a kultusz-, hanem jótékony-, iskola- és egyéb adókban. A javaslatot elfogadták, majd dr. Vértes a zsidótemetőről beszélt. Kijelentette, hogy több helyen így például Timisoarán is a temetkezés a város kezében van. Az utóbbi időkben azt kívánták, hogy a zsidó temetők is a város kezébe kerüljenek, ami rituális zsidó szokásokkal ellenkező. Egyszerre még sikerült megvédeni a zsidók jogait, de ezt is szabályozni kellene a törvényjavaslatban és kimondani, hogy a zsidó temetkezés ügye az egyházra tartozik.

Az iskolakérdés.

Délután félháromkor folytatták az ülést. Ekkor került szónyegre a legfontosabb kérdés, amelyel a kongresszus foglalkozott: az iskolakérdés. Arról kellett most dönteni, hogy az iskolák ról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál meghívott zsidó delegátusok milyen állást foglaljanak. Ezzel kapcsolatban érdekes felszólalások hangzottak el. Dr. Vértes (Timisoara) azt javasolta, a delegáltak azt a követelést nyújtásuk be, hogy az iskolafenntartó hitközség állapíthassa meg a felekezeti iskolájának tanítási nyelvét. Dr. Augner Jenő kijelenti, hogy a mai zsidó nemzedéket magyar szóval nevelették, magyar nótá ringatta bölcsőjében, tehát az iskoláit sem tudja másképpen elvégezni, mint

magyarul. Megállapítja, hogy az erdélyi zsidó hitközségek 99 százaléka magyar anyanyelvű. Marosvásárhelyen — előadása szerint — milliós költséggel felekezeti iskolát építettek, amelyet azonban a kormány állandó rendeletekkel nyugtalanít és állandóan az a veszély fenyegeti az iskolát, hogy be kell zárni kapuit. Dr. Adorján elnök ekkor kijelenti, hogy a kongresszus véleményét valahogyan össze kell egyeztetni a kormány álláspontjával, ezért azt javasolja, hogy a delegáltak az iskoláigyre vonatkozólag azt követeljék, hogy a felekezeti iskolák tanítási nyelve az iskolafenntartó hitközség többségének anyanyelve legyen. Ezt a javaslatot a kongresszus elfogadta.

A magyar anyanyelvért.

Dr. Schütz Henrik (Arad) beszédében elmondja, hogy a békében látta, hogy az akkor kisebbségben levő románok legnagyobb erőssége a felekezeti iskola volt. Most, amikor az akkori kisebbség ma többség lett, a mai kisebbség ugyanazt az elvet vallja és felekezeti iskolájának bástyái mögé vonul, hogy kultúráját fenntarthassa. Mivel gyermekeink anyanyelve magyar — folytatta — ragaszkodnunk kell a magyar nyelvi tanításhoz. Ezzel szemben a román nyelvet kötelezővé tesszük és egyes tantárgyakat román nyelven is tanítunk. Ezután dr. Kecskeméti Lipót oradeamare-ről főrabbi tartott nagyszabású beszédet. Sohasem volt fontosabb — kezdte — az egységes állásfoglalás, mint ma. Reánk is, a többi kisebbségre is rádiaktáltak a román tanítási nyelvet. Mogyoróritják gyermekeinket és meg kell mindent tenni, amit csak lehet, hogy lelkiismeretünket megnyugtathassuk. Gyermekeinket nyugati szellemben akarjuk nevelni, ezt pedig nem tehetjük egy olyan nyelven, amit gyermekeink nem értenek. Mintha ököllet csapnak volna arcon, úgy hatott rám, amikor megtudtam, hogy a hittant csak héber, vagy román nyelven taníthatjuk. A magyar iskolákban sohasem bolygatták ezt a kérdést. Így én is el leszek tiltva attól, hogy gyermekeinknek hittant taníthassak, amelyet évek óta végzek lelkiismeretesen, mert nem vagyok képes egyik előírt nyelven sem tanítani. Követlenül és haladéktalanul érintkezésbe kell lépni a kormánnyal, hogy ezt a lehetetlenséget kiküszöbölje. Rá kell mutatni, hogy az erdélyi és bánáti zsidóság anyanyelve nem jiddis, nem héber, hanem magyar és helyenkint német. Álláspontunkból pedig nem engedhetünk. Dr. Vértes szerint a követelésre két jogalap van: a békeszerződés, amely szerint minden kisebbség szabadon határozza meg a tanítási nyelvet, a másik az alkotmány. Olyan delegátusokat kell Bucurestibe küldeni, akik periektül bírják a román nyelvet, hogy álláspontunkat pontosan és félreértés nélkül tolmács kizárásával megmagyarázhassák. Kisebbségi alapon országosan kell fellépni az egész romániai zsidóságnak. Ez a mozgalom részben már megindult és az ortodoxok is résztvesznek egy ilyen országos mozgalomban. Dr. Eisler javasolja hogy a román irodalmat és történelmet mint kötelező román nyelvi tanítási tárgyat elfogad-

jék. A kongresszus egyhanguan beleegyezik.

Ünnepi istentisztelet.

Ezután dr. Augner javaslatát fogadják el, amelyben megkérésik a kormányt, hogy a zsidóság állampolgárságánál méltányosan járjon el. A gyűlés után félhat órákor ünnepi istentisztelet volt a templomban, amelyen dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbi és dr. Eisler cluj főrabbi tartottak magas nivóju beszédeket. Este az Öregek Otthonában ünnepélyes társasvacsora volt, amelyen számos toaszt hangzott el.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Kedden: Drótostót. Balogh Böske és Gyöző Alfréd felléptével. Szerdán: Három grácia, operette. Balogh Böske vendégfelléptével. Csütörtökön: Árvácska, operette. Balogh Böske vendégfelléptével. Pénteken: Bajadér, operette. Balogh Böske vendégfelléptével. Szombaton fél 6 órai kezdettel: Hazudik a muzsikászó, operette. Balogh Böske vendégfelléptével. Fél 9 órai kezdettel: Bánk bán, dráma. Fekete Mihály felléptével. Vasárnap délután fél 3-kor: Drótostót, operette. Balogh Böske és Gyöző Alfréd vendégfelléptével. Fél 6-kor: Árvácska. Balogh Böske vendégfelléptével. Fél 9-kor: Bánk bán, dráma. Fekete Mihály felléptével.

* Grosavescu hangversenye az idei évad fénypontjával ígérkezik. A cluj óriási siker nyomán, Aradon oly nagyarányu érdeklődés nyilatkozik meg, amintre hosszú óta nem volt példa. A nagy román operanékes kétségkívül zsufoolt nézőtér előtt fogja magas színvonalu műsorát előadni. Jegyek Sándor (Kelet) hírlapirodában előjegyezhetők.

* Bokor Judith gordonkaművésznőt az idén 60 hangversenyre költözték le. Jelenleg Spanyolországban hangversenyezik, utána Magyarországon ad 8 koncertet, innen Romániába, Olaszországba, Ausztriába, Lengyelországba és Hollandiába utazik. Aradi hangversenye nov. 25.-én lesz. Jegyek Olánál Aradon.

* Kiss Károly festőművész kiállítása az aradi Kulturpalota kistermében. Nyitva naponta délelőtt 10—1, délután 3—7.

* Az aradi színházi iroda hírei. Lehár nagyszerű operettjét eleveníti fel kedden este az aradi színház. A Drótostót operette kerül színpadra Balogh Böskevel és Gyöző Alfréddal. Mindkét vendég leghálásabb szerepét játsza el ezzel az alkalommal. Fellépnek azonkívül a társulat tagjai közül Lengyel Irén, Szücs Laci, Kassay, Szabadkay, Mészáros, Szabó Gyula és Berengh. — A magyar drámairodalom egyik remekét, Katona József Bánk bán-ját játsszák el színesen szombaton. A darab legjelentősebb szerepét, Petur bánt Fekete Mihály szízigazgató személyesíti meg, Gertrud királyné Fekete Irén lesz, Melindát Harmath Jolán játsza, Bánk bán Ladányi Imrénének régi jó szerepe, Biberach Mészáros, Tiborc Kassay, II. Endre Békefi, Ottó Sorr Jenő, Mihál bán Darvas és Simon bán Szabadkai. — A színház Balogh Böske vendéggel felüitotta A három gráciát. Az előadás olyan nagyszerű szereposztással megy, hogy a közönség két alkalommal zsufolásig megtöltötte a színházat. A nagy ér-

deklódésre való tekintettel az igazgatóság szerdán este megismétli A három gráciát Balogh Bőskevel és Lengyel Irénnel. — Szombat délután Hazudik a muzsikaszó, kedvezményes helyárakkal, gyermekek ingyen mehetnek a színházba.

HIREK

A lelkek háborúja

Romain Rolland, a svájci író reméte, ki annak idején figyelmeztette az emberiséget a háboru vezeredelmére is, s az általános vértengzés közepette is résen állt váróján, ismét főtemeli szavát és Gandhí, az indus vezér írásai előszót ír. Az előszó főképp a mai európai helyzettel foglalkozik s kemény igazságot mond mindenfelé.

— A politikusok — írja — struccpolitikát folytatnak. Nem tudják, hogy a mai világban nem csak egy harc van; és nem az a leghösebb, aki az arcvonalakon küzd. Ezt nem akarják megtanulni. Tekintsenek maguk köré. Nézzék, mi készül a jövőben: forradalmi harcok, osztályharcok, fajharcok! És fölöttünk: a lelkek harca, a Lélek harca. Mi itt eléjük tárjuk ezt a másik harcot, mely In dőből lassanként az egész földre kiterjeszkedik. Ámuljanak el, ha akarnak! Szégyeljük magukat, ha még tudnak szégyenkezni! Róma is így akart tenni az első keresztényekkel. Egy napon azonban be kellett adnia a derekát. Én, mint aki foglalkozásomból kifolyólag is merem a történelmet és gyakran láttam, hogy a Lélek nagy aradtúnak dugálya-apálya mint jön és megy, hűvül adom, mi indul meg Kéletről. Ez a tenzer-úr csak akkor indul majd vissza, mikor elborította már Európát partitát is.

— A timisoarai rendőrprefektus hivatalában. Dr. Liuba Valér timisoarai rendőrprefektus Bucurestiből visszaérkezett és a mai napon átvette hivatala vezetését.

— Arad főjegyzőjének szabadsága. Ștefanut Sabin, Arad város főjegyzője holnap kezdi meg négy hétre terjedő szabadságát.

— Ki lesz az aradi törvényszék elnöke? Ma az a hír terjedt el az aradi törvényszéken, hogy az igazságügy-miniszter már megállapodásra jutott az aradi törvényszéki elnök személyében. Eszerint a hír szerint Apostoles N. Vazul csikszeredai törvényszéki elnököt nevezik ki az aradi törvényszék élére. Az aradi törvényszéki elnöki méltóság komoly jelölje még — hír szerint — Popescu Octavian marosvásárhelyi törvényszéki elnök is. A kombinációba került elnököket a régi királyságból helyezték a közelmúltban Erdélybe.

— Feloszlatták a magyar szociálisták gyűlését. Budapestről táviratozók: Vasárnap délután a régi képviselőházban a szociálisták gyűlést tartottak, amelyet a rendőrség képviselője feloszlatozott. A feloszlatastól ma hivatalos jelentést adott ki a rendőrfőkapitányság, amely megállapítja, hogy a gyűlés szónoka osztálygyűlésre izgatott, majd a hatósági intézkedéseket sértő módon bírálta. A rendőrség képviselője erre feloszlatta a gyűlést.

A bezárt ujaradi patika.

Miért csukták be a reáljogu gyógyszerterát.

(Saját tudósítónktól.) Megemlékeztünk arról a nagy feltűnést keltő miniszteri rendeletről, amely az Ujaradon levő Kövér Ede tulajdonát képező reáljogu gyógyszerterát bezárását rendelte el. A bezárás után Kövér Ede gyógyszerész, aki közel félmillió lejért vette meg két évvel ezelőtt az ujaradi gyógyszerterát, kétségbeesve szaladt egyik hivatalos fórumtól a másikig, hogy az existenciáját tönkretevő rendelet visszavonását érje el, azonban hiába. Ma felkereste az aradi egészségügyi felügyelőséget és tanácsot kért dr. Demian Aurél főfelügyelőtől, aki azt tanácsolta a

gyógyszerésznek, hogy haladéktalanul utazzék Bucurestibe és a miniszteriumhoz forduljon kérésével. Kövér ma délután Bucurestibe utazott. Dr. Demian Aurél aradi egészségügyi felügyelő az ügyre vonatkozólag a következőket jelentette ki a Közlöny munkatársának:

Véleményem szerint a gyógyszerterári jog, akár személyi, akár reál, személyhez kötött. Amint Ternajgó repatriált Romániából, ezt a személyhez kötött jogát elvesztette és így el sem adhatta. De azt hiszem, a miniszterium nem hárit akadályt az irányban, hogy Kövér új jogot kapjon.

— Pacha István temetése. Hétfőn délelőtt nagy részvét mellett temették el Timisoaran Pacha István apátplébános, Pacha Ágoston apostoli kormányzó testvérbátyját. A temetési szertartást Blaskovits apátkanonok végezte. A sírnál Fehér-Kristóf dr. itéletáblai elnök mondott a katolikus hitközség nevében gyászbeszédet.

Az első hó.

A haladékos ősz még le sem rága a megsárgult lombkoronákat, már eljött a tél és a sűrű pelyhekben hulló hó vastag fehér takaróval borította a szomorú fákat, a szürke háztetőket. Az uccák sarát is lassanként befedi a fehérség és nem látunk mást mint a tisztaság örök szimbólumát, a minden szennyet eltüntető szűz havat. Itt a tél. A füstölő kémények alatt pattogó fahasábok terjesztik a meleget és a tüzes száju kályhák előtt megelegedett emberek gondolnak a tél gyönyöreire; a csilingelve síkló szárnokra és a kipirult arcoktól színes és kacagásoktól hangos korcsolyapályákra. A füstölő kémények érdekében itt-ott egy-egy halott, kemény szerénykedik és leni a mélyen a dermesztő; csupaszfalú szobákban a didergő gyermekekre és a bus gondoktól ráncos családok homlokaira feketén ásitának a hideg tüzhelyek. A halott kémények kormos peremét, a szürke poros háztetőket és az uccák sarát már beleppte fehéren hulló hó és nem látszik más, mint fehérség és tisztaság. Gondol-e valaki arra, hogy a szemeknek jóleső fehér takaró beborította a sarat, a szennyet és milliók nyomorát.

— Természetes halállal halt meg. A Közlöny megírta, hogy Elek András 70 éves öregembert holtan találták lakásán. Az ügyesség elrendelte Elekes holttestének felboncolását, amely ma történt meg az aradi alsótemető halottas házában. A boncolást dr. Bradean Athauaz vármegyei főorvos és dr. Villányi Izidor hatósági orvosok végezték. Jonescu Emil vizsgálóbíró jelenlétében. A boncolásból megállapították, hogy a halál oka szívszélhűdés volt.

— Orvosi hír. Dr. Wiener Imre belorvos rendelését Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ú.) 19. (Földespatikával szemben) helyezte át.

— Fényes esküvő Aradon. Minden fázisában pompázatos, nagyszerű esküvő folyt le tegnap délután Aradon: Kalmár József aradi nagyvállalkozó leánya, Baba esküdött örök hűséget Kornis Ernőnek, Kornis Bernát malomtulajdonos fiának. A kitűzött idő előtt zsufolásig megtöltötte a közönség az aradi zsidó templomot; oly nagy tömeg jelent meg ezen az esküvőn, hogy nagyon sokan kiszorultak az előcsarnokba, mert a templom hatalmas terme nem volt elég az összes érdeklődők befogadására. Öt órakor vonult be a násznép a templomba, amely az ünnepi alkalomra virággirlandokkal volt gyönyörűen feldiszitve, ugyan csak virágokkal volt dusan ékesítve az oltár és a baldachin is. A nászmenet a Lohengrin nászinduló hangjai mellett ment az oltár elé, az ifjú párt pedig az erkélyről lehulló virágok fogadta. Az esketési szertartást Herzog Sándor dr. rabbi végezte, aki költői, emelkedett szellemű szép beszédet intézett az ifjú párhoz. A szertartás végeztével újból felhangzott a vonószekerek, majd a násznép gyönyörű virágokkal pompásan feldiszitett kocsikon a Központi szálló kistermébe vonult, ahol a fiatal pár és az örömszülők fogadták a meleg szívből jövő gratulációkat. Külön lávívnyosság volt a fiatal pár kocsija, amely a bentülökkel, mint egy csodás fehér virágsátor röpült végig Arad főterén. Este a násznép tiszteletére 80 terítékes vacsora volt, amelyen résztvett a város előkelő társadalmá. A fiatal pár nászutra Londonba utazott.

Grozavescu

hangverseny

november

23

az aradi Kulturpalotában

JEGYEK

SÁNDOR (v. Kelet) hírlapirodában

— Betörtek az aradi strandfürdőben. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka az aradi katona-strandon betörők garázdálkodtak. Feltörték a strand irodáját és onnan az összes található értéket, tányérokat és evőeszközöket ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A zongoraművész tolvaja. Prihoda Vasa kísérelőnek, Cserny professornak kellemetlen emlékei maradhatnak meg az aradi tartózkodásáról. A vasárnap délelőtti aradi hangverseny alatt valaki a művészsobából ellopta a negyvenezer lej értékű télibundáját. A vakmerő kabátolvaj az ellopott bunda helyett egy kopott télikabátot hagyott. A lopásról jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megindult a nyomozás. Cserny tanár kénytelen volt egy kölcsönveit télikabátot Aradról Timisoarára jönni, ahol tegnap este folyt le a nagyszerű Prihoda-hangverseny.

— Az aradi Vörös Kereszt-Egylet gyűjtőnapjai, melyeket a helyi fiók elnöksége e hó 16. és 17.-ére (vasárnapra és hétfőre) tervezett, a rossz időjárás miatt elhalasztódnak a legközelebbi szép napokra, melyeknek pontos dátumát a lapok annakidején közölni fogják. Az egyesület vezetősége ezúton kéri az igen tisztelt aradi közönséget, hogy mindazok, kiket a bizottság hölgyei személyesen foglalkoztatni kíván, adományaikkal tagsági díj fejében járuljanak hozzá ennek a nemzetközi jótékony célú intézménynek megerősítéséhez, melynek áldásos működése éppen a világháború alatt bizonyította be, milyen nélkülözhetetlen szervezete az emberbaráti közösségnek.

— Könyvek félárban Kerpelnél. — Tánciskola megnyitás. Az érdekeltek szíves tudomására adom, hogy 23-án, vasárnap haladók és 25-én, kedden kezdők részére a tánciskolát megnyitom az aradi városligeti kiosk termében. Themes, táncitanár.

— Az ATE tánckolonijának estét minden kedden és pénteken este fél 9-11-ig az aradi Fehér Kereszt nagytermében. Tagok által bevezetett vendégeket is szívesen lát az elnökség.

Az aradi APOLLO

mozgósínház

keddtől—szombatig:

I. RÉSZ

Pierre Benoit

világhírű regénye filmen:

Königsmarkt

Királyasszony szeretője
filmremekmű 2 részben



Főszerepben:

Petrovits Svetislav

és a párisi Comedie
française legjobb
művészei.

Mérsékelttel emelt hely-
árak.

Előadások kezdete:
1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor

— Az aradi ékszerészek szindikátusa szombaton este jólsikerült bankettet rendezett abból az alkalomból, hogy a szindikátus elnöke, Geller Izidor felépült hosszú és súlyos betegségéből. A banketten a felköszöntők egész sora ünnepelte Geller Izidort, aki mélységes megilletődéssel mondott köszönetet a vele szemben megnyilvánult szeretetért és ragaszkodásért.

— Elvesztett ezüst retikül. Szombaton délután 4 óra tájban Aradon, a Marasesti (Kossuth) uca környékén Andreescu rendőrigazgató felesége egy igen értékes retikült vesztett el. Többen látták, hogy a retikült az uca kövezetéről egy nő vette fel, akinek a nevét és szeméyi adatait be-mondták a rendőrségen. A rendőrigazgató most felszólítja az illetőt, hogy három nap alatt vigye fel a talált tárgyat a rendőrség központi irodájába, mert különben eljárást fog-nak indítani ellene lopás címén.

Az aradi
Uránia
filmszínház.

Ma kedden utoljára
Szibéria

izgalmas dráma az orosz szá-matuzotték életéből.

Működik Clara Kimbell Young.
Előadások kezdete fél 5, 6 fél
8 és 9 órakor. 20207

— Kétszáz ezer lej hiányt fedeztek fel az aradi 2. számú postahivatalnál. Az aradi állomáson működő második számú postahivatalnál a ma délelőtt tartott felülvizsgálat a hivatal pénzkészletében nagyszabású hiányt fedezett fel. Az eddigi megállapítások szerint, a hiány felülmúlja a kétszáz ezer lejt. A postahivatal főnöksége a feledezt hiányról jelentést tett a felettes hatóságának, egyben szigorú vizsgálatot vezetett be. Illetékes helyen érdeklődtünk a postahivatalnál történt visszaélésekről, ahol kijelentették, hogy a vizsgálat folyamatban van és annak befejezése után az összes adatokat nyilvánosságra hozzák.

— Ismeretlen halott. Az aradi villanygyár mögött lévő szénalak-tömegben ma reggel egy idősebb férfi holttestét találták a járó-kelők. Értesítették a rendőrséget és az ügyeletes hatósági orvost. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember halálát fulladás okozta. Valószínű, hogy a hideg éjszakát a meleg salakrakáson akarta tölteni és a kigőzölgő mérges gázok megölték. Személyi adatait nem tudták megállapítani, mert semmiféle írást nem találtak nála. Az ismeretlen férfi holttestét az alsótemető halottas házába szállították.

— Gencsyné új tánckolont kezd Aradon, a Fehér Keresztben. Beiratkozni lehet esténként ugyanott.



— Az aradi Apolló mozgószínház Königsmark rejtveny-pályázatának nyertese Sojmos Ferencné uriaszony Arad, Piata Avram Iancu 22. Nevezett urihölgy a 10 páholy-ülés jegyet bármikor átveheti az Apolló mozgószínház pénztáránál.

— Furfangos lótolvaj. Az aradi államrendőrség nyomozása alapján a timisoarai rendőrség egy veszedelmes szélhámost tartóztatott le. Az aradi Magyar király szállodában tegnapelőtt egy Dukai István nevű ember szállt meg, aki kocsival és lóval érkezett s azt mindjárt potom pénzért eladta. Az eladás után visszautazott Timisoarára, ahol a timisoarai rend-

őrség aradi értesítésre letartóztatta és vallatásra fogta. Kiderült, hogy Dukai néhány nappal ezelőtt Timisoarai egyik utcáján megszólította a Herkules téglagyár kocsisát, aki két lovat hajtott, hogy adja át a lovakat, mert azokat a gyár igazgatójának megbízásából az állatorvoshoz kell vinnie. A kocsis gyanútlanul átadta a lovakat, amelyekkel Dukai megszökött. Egy temesmegyei faluba ment, ahol egy gazdától egy kocsit csalt ki s a lovakkal és a kocsival Aradra ment, ahol azokon hamarosan tuladott. A rendőrség tovább nyomoz Dukai esetleges többi bűneinek kiderítésére.

Gyilkossággal vádolt magyar képviselő.

Tízrendbeli gyilkosságért körözik Wild Józsefet.

(Bécs, nov. 17.) A „Der Morgen“ című bécsi lap jelentése szerint Wild József volt vezérkari kapitányt, magyar képviselőt, az osztrák hatóságok gyilkosként kö-rözik:

— Wild a háború alatt a kémosztály vezetője volt és mint ilyen csakhamar néhai IV. Károly, Tisza István gróf és Bethlen István gróf bizalmát nyerte meg. Főérdeme abban állott, hogy minden ceremónia nélkül szállította az ugynevezett kémeket kivégzés-re a hadbírósnak. Így a háború alatt kétszázötvenöt alkalommal fel-tiz kémgyanus térít.

Az összeomlás után Wild József neve a háborús bűnösök listájára került. Az osztrák állami

bizottság 1920-ban Wilddel szemben lefolytatta az eljárást és ennek során megállapítást nyert, hogy Erdélyben tíz személyt akasztatott fel minden ítélet nélkül. A háborús bűnöket vizsgáló bizottság vádat emelt tízszeres gyilkosság címén, Wild azonban ezt megelőzően Magyarországra ment, megszerezte a magyar állampolgárságot és csakhamar nemzetgyűlési képviselővé választották.

Wild József a bécsi lap vádjára a Magyarország hasábjain válaszolt. Nyilatkozatában kijelenté, hogy a kérdéses halálos ítéleteket Ljubicsics tábornagy rendelkezésére hozták s bár az aktákon az ő aláírása szerepel, azokért mégsem felelős.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.80, Párisban 10.40 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Nov. 17.) Francia frank 10.50, svájci frank 36.50, dollár 184, dinár 2.60 szokol 5.60, lira 8.15, angol font 880. **Kifizetések:** Budapest 400, Bécs 374, Prága 5.70, Zürich 37, Milánó 8.30, London 885, Páris 10, Newyork 186, Belgrád 2.80.

ZÜRICHI NYITÁS. (November 17.) Amsterdam 208.40, Newyork 518.75, London 2403.50, Páris 27.42.50, Milánó 22.45, Prága 15.47.50, Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.50.25, **Bucuresti** 2.85, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.12.50.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (November 17.) Amsterdam 208, Newyork 518.75, London 2403, Páris 27.40, Milánó 22.45, Prága 15.47.50, Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.50, **Bucuresti** 2.80, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (November 17.) **Kifizetések:** Páris 9.90, London 864, Newyork 185, Milánó 8.05, Zürich 36, Bécs 0.0026, Prága 5.35. **Valuták:** Na-

poleon 725, aranymárka 43, leva 1.32, török lira 0.98, angol font 840, francia frank 10, svájci frank 35, lira 7.90, drachma 3.10, dinár 2.55, dollár 184, lengyel marka 0.00034, osztrák korona 0.0026, magyar kor. 0.0024, szokol 5.30.

BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE ZÁRLAT. (November 17.) Magyar Hitel 488, Osztrák Hitel 189, Salgó 588, Rima 135, Ganz-Danubius 2.605, Köszén 3.610, Szlavonia 75, Schlick 51, Kereskedelmi Bank 1.225, Cukor 2.800, Csáky 12, Ofa 550, Hazai Takarékszövetkezet 3.175. (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (November 17.) Belgrád 1080—1086, **Bucuresti** 406—410, Páris 3940—3970, Newyork 74.500—74.900, Prága 2223—2235, Milánó 3221—3241, Bécs 104.85—105.45.

— A Hazai Fatermelő új vezetője. Budapestről jelentik: A Hazai Fatermelő RT. vezetésében jelentős változás állott be: Hartenstein Jenő, a vállalat megalapítója és vezérigazgatója megrongált egészségére való hivatkozással lemondott a társaságnál viselt vezetőállásáról. A Hazai Fatermelő igazgatósága a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul a vezérigazgató megmásíthatatlan elhatározását, egyben azonban felkérte a lemondott vezérigazgatót, Eber Antal elnök mellett vállalja a társaság al-elnöki tisztségét. Hartenstein Jenő ezt kilátásba is helyezte s így az ő nagyértékű munkásságát továbbra sem fogja nélkülözni az a vállalat, amelyet Hartenstein Jenő emelt a kontinens egyik legnagyobb favállalatának sorába. A Hazai Fatermelő ügyeit a jövőben ügyvezető-igazgatói minőségben Horváth Imre, a vállalat eddigi ügyvezető-igazgatója fogja vezetni.

Pethes Imre temetése.

Virággula az elhunyt magyar színművész sírján.)

(Budapest, november 17.) Pethes Imrét, a Nemzeti Színház pénteken elfunyt kiváló művészt tegnap délelőtt temették el a Nemzeti Színház előcsarnokából, ahol koporsóját díszes ravatalon helyezték el. Pater Zadravetz István tábori püspök bucsuztatva elsőnek a művészt, aki bucsuztató szavai szerint a porból és a sárból jutott el egészen a csillagokig. Ifjabb báró Wlassics Gyula a közoktatásügyi miniszter, dr. Hevesi Sándor igazgató, a Nemzeti Színház igazgatósága, Rózsahegyi Kálmán a Nemzeti színház tagja, Vitéz Miklós a Színpadi Szerzők Egyesülete és Schöpflin Aladár, a Kritikusok Szindikátusa nevében mondott bucsuztatót. Ezután a halottaskocsira helyezték a koporsót és megindult a gyászkocsi, amelyet végeláthatatlan fogszu menet követett. A kerepesi-úti temetőhöz vezető útvonal mentén valósággal sorfalat állott a közönség, amelynek soraiban feltűnően sok fiú és leány volt. A temetőben néhány lépésnyire a napokban elhunyt Gyenes László sírhelyétől hantolták el Pethes Imre kihűlt tetemét. A sírnál az Operaház énekkara a „Miserere“-t énekelte, majd Zadravetz püspök beszentelte a sírt és közben bucsuztató beszédet mondottak itt is. Pethes Imre nyugóhelyén valósággal gula keletkezett a sírra helyezett koszorúkból és virágcsokorból.

A betörőkirály szerelme.

Megszöktetett egy tizenhatéves leányt.

(Oradeamare Nagyvárad, nov. 17.) Kanyargós ucca a külvárosban a Szent Jeromos-ucca, apró házakkal, rossz járdával és az ucca vége betorkollik a Kommandáns-rét zöld pázsitjába. Ami az után jön, az már nem Nagyvárad, falu, Peceszőllős, Váradszentmárton. A Szent Jeromos-uccának szenzációja van. Boros-Bartha Vince, az országosan körözött betörő, aki nem egyszer foglalkoztatatta már az egész ország sajtóját vakmerő kalandjaival, tegnap délelőtt Nagyváradra jött és megszöktette Szász Julianna nevű 16 éves leányt, Szász Rózsi húgát, a ki nővérét azzal gyanúsította meg, hogy édesanyjukat megmérgezte. Tavaly Szász Rózsi, huga terhelt vallomása alapján, fogházba is került és csak akkor engedték szabadon és szüntették meg ellene az eljárást, amikor Szász Julianna beismerte a vizsgálóbíró előtt, hogy nővére haragosainak biztatására vállalt terheltben nővére ellen. A tavalyi külvárosi szenzáció koronatanuja, a 16 éves Szász Julianna, tegnap megszökött Boros-Bartha Vincével. A kisleánynak első szerelme volt a vakmerő betörő, aki mekkarteri fellépésével imponált. A szokás egyetlen indító oka a szerelem volt, a lakásból — szokása ellenére — semmit sem vitt el Bartha Vince, csak a tizenhatéves kisleányt.

Ingyen, költségmentesen

meggyőződhetik róla, mily nagy-szerűen tisztítja beleit, hogy

frissíti egészségét

és hogy üdíti fel testét a

KOPROL

ízű csokoládé vértisztító. Teljesen ingyen kap egy próbát, ha címét közli a „GEA“-KRAJER laboratoriummal, Timisoara 65. sz.

NAGY GÉZA fényképész

műtermében művészi beállítású gyermek főlvételek, izléses finom kivitelű portré főlvételek. Kis képek után nagy fall képek. aquarellek, pastel-
lek minden formában készülnek. A műterem állandóan fűtve. Arad, Bulv. Reg. Maria 8. (v. Andrassy-u.)

Sándor

(volt Kelet) hatóságilag engedélyezett vízumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett naponta intéztet el kiprobált szakképzett futárokkal vízum és bármilyen megbízásokat CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTIBEN

Mindennemű szőrmeárak leg-**I. NAGY SZÜCS** üzletében, ARAD, Strada jutánnyosabban beszerezhetők Alexandri (Salacz-ucca) 5. sz.

JEAN KANNER
az aradi Central Barban.

MOZI

xx Az aradi Uránia filmszínházban ma, kedden utolára kerül vetítésre Szibéria, a legizgalmasabb tárgyú orosz dráma. Megható jelenetekben mutatja a film az orosz számtízettek rettenetes szenvedéseit. Előadások kezdete fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor.

xx „Königsmark“ nagyszerű bemutatója az aradi Apollóban. Zsutfolt nézőtér előtt, a legteljesebb erkölcsi sikerrel mutatta be az aradi Apolló mozgószínház az utóbbi idők legnagyobb szabású történelmi drámáját, a „Königsmark“ című slágerfilmjét. Egy költő és egy uralkodó hercegnő tragikus szerelme játszódik le előttünk. A főszereplők: Huguette Doülos, a Comedie Francaise tagja, Jaques Cafelaen és Georges Waltier, megannyi világhírű név, akik ebben a filmdrámában nagy tehetségük legjavát nyújtották.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.
Az aradi NAPKÖZI OTTHON vezetősége dec. 1-én háziéltkezőt nyit

hivatalnokok részére. Egy ebéd ára 20 és 25 lei. Cím Arad, Cal. Saeruna 162. Előjegyzéseket nov. 25-ig kérjük személyes megbeszélésre legalkalmasabb idő 11-3 óráig. 6448

Uj üzlet! **Y** Uj üzlet!

Tisztelettel értesítem a m. t. vevőközönseget, hogy Aradon, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Bóni-ter) 44. sz. alatt egy

valódi angol szövet, textilárú és

férfi kész ruhaárú üzletet

NYITOTTAM,

ahol állandó, dus választékú raktárt találok.

rendkívül olcsó árak mellett.

Kérem a n. e. közönseget, hogy szíves vásárlásait üzletemben eszközölje, hogy teljes pénzmegtakarításáról meggyőződést szerezzon.

Teljes tisztelettel:

J. GUTTMANN.

FELSZOLITÁS.

Tauca és vidéki önszegélyző egy-let mint szövetkezet tagjai törzs-betétjeik értékét Taucon a felszámolás bizottságnál felvehetik. 6405

Emeletes bérház

a belvárosban. 4 szoba, zárt folyosó, fürdőszoba lakással, nagy udvar és gyümölcsös kerttel 600 □-öles telekkel, sürgősen eladó. Megbízott: 16065

Urauli-iroda Arad, főpostával szemben.

Emeletes bérház

a város közepén elfoglalható 5 szoba, fürdőszoba lakással és évtizedek óta fennálló hírneves vendéglővel 1 millió leicért eladó. Megbízott „Urauli“-iroda Arad, főpostával szemben. Ugyanitt a leu szilárdsága folytán minden igénynek megfelelő magán és bérház kedvező feltételekkel kapható. 16065

Keresünk

nyomdának alkalmas helyiséget.

„ARADER ZEITUNG“ Arad, Str. Soarelui (Zoltán-u.) 7.

Nagy raktárhelyiség

iparvágánnyal, esetleg üres gyárhelyiség

bérlésre kerestetik.

Ajánlatok körülbelül méretekkel „Bálaraktár 1415“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kére'nek. 422

Zongorák

újak és keveset használtak Stingl Ehrbar, Wirth, Hitzmann stb. leszállított árban, 5 évi jótállással eladók.

Vizonteladónak árendedmény. **Sternberg I.**

Oradea-Mare, Piața Unirei 2. Telefon 13-45. Sirocco No. 175

Román, német és magyar

Schatz Simon

esztorgályos,

Megfelelő házakat bámulatosan olcsó árért lehet venni Wallinger-iroda utján, Arad, Str. Unirei 13. 15111

ÉRTESETÉS.

A VÁROSI MENETJEGYIRODA helyiségét áthelyezte (Hoffmann Sándor üzlethelyiségében)

ARAD, BULV. REG. MARIA 12. SZÁM (Fischer Eliz. palota.)

Ahol Cfr. és kiállítási vasutjegyek kaphatók. Nyitva 8-1/2-ig, 2-1/2-ig. Vasárnap és ünnepnap 9-12-ig. 6428

Rudolf Mosse 7006

CIPÓ

különlegességek

nagy választékban

APPONYI

Testvéreknél,

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 13.

Biztos egzisztencia!

Folyó hó 20-án egy. keleti szőnyegszövő tanfolyam kezdődik,

melyen a következő technikák sajátíthatók el:

- Perzsa (Smyrna),
- Görög szumák,
- Indiai szumák,
- Karamani,
- Eredeti francia és Skandináv szövött gobelin:

jutányos díjazás mellett.

Tisztviselőknek esti kurzus.

Jelentkezés Sándor hírlapíródában és a Kell és Krausz cégeknél Arad.



4424

Kádár - téle uri szabóüzlet

mely a Str. Alexandri (Salacz uccában) volt, Arad, Str. Bucour (Eötvös-ucca) 3. sz. alá helyeztetett át.

HAJAT VESZEK

Fischer János modern hajmunka vállalat, Arad, Str. Marzsesti (v. Kossuth-u.) 24.

Eladó

nagyon olcsó házhelyek, Micalaca-Nou (Ujmikelakanak) legszebb részén, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágosításokat ad **Muntean.**

Arad, Str. Brancovici No. 2. (volt Lázár Vilmos-ucca) 2. szám. 6194

IOSIF VUCHETICH JOSZEF

Atelier de masini elec- // Elektrotechnikai és me-
trotechnice si mecanice // mechanikai gépműhelye.

Arad, Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6.

Vállal elektromos erőátvitelt és világítási berendezéseket, szerszám, gépjavítás, precíz fém és vasaszterga munkák a legelőnyösebb árak mellett. 6389



Ajánlunk

elsőrendű prima 6381

szalámit

kg-ért 60 lej,

kolbászt

kg-ért 40 lejért.

Tisch és Roth, C. Uj. Str. Decehzi 20

Üllevelek vizumozását és megbízásokat felelősség mellett **gyorsan és legolcsóbban a CURIER** intéz. el. Gyűjtőhely: Octogon dohánytársaság, Arad, a Minorita templom előtt. 6003

Varrógépek kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-égők és mindenféle villanyfelszerelési cikkek legolcsóbban **Schwarcz műszerész** Arad, Str. Brancovici 5. (Lázár Vilmos-u.) Rudolf Mosse 7001

UTLEVELEK

vizumozását és bármilyen megbízásokat
előzőn, felelősség mellett naponta elintézésünk
GLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek:
L. Ö. B. L. Hírlapiroda Arad,
(az Apollo melletti szemlén),
WEINBERGER újpözlöt.

Weisz Dávid az aradi állam-
rendőrség mellett.
Pichier papírkereskedés (Bohus-
paiota.)

Ha olcsó és jó télikabáttra van szüksége,
ugy ne mulassza el saját érdekében

PLESZ

központi női és gyermekruha
áruházát felkeresni Arad, a szin-
hás hátsó bejáratával szemben.

Kérem a címre figyelni.
Nagy választék Caracul és
Plüsch kabátokban. 6192

Uj tagok az aradi METROPOL kávéházban.

A mai naptól kezdve teljesen új műsor keretében a leghire-
sebb bánati zenekar hangversenyez. Kezdeté pont 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó
hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 6 lej. — A vas-
tagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az
apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A lelkisebb hirdetés ára 10 szögig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál
fogva erejétől alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

BIZTOS megéltetést biztosító ingatlan
vagyonnal rendelkező, 36 éves kereske-
dő házasság céljából szeretne megis-
merkedni 30 éven aluli leánnyal, vagy
gyermektelen asszonnyal, aki kellemes
családi életet biztosíthat. „Hozomány
nem fontos”. Teljes című leveleket Wal-
linger hirdetője továbbít Arad. 15111

Alkalmazás.

EGY fiatal, románul tudó vegyeskeres-
kedő segéd felvétetik Brenda Athanasz.
Bárzava jud. Arad. 6340

MEGBIZHATÓ szobaleány azonnal fel-
vétetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad
15111

KONTORISTIN mit langjähriger Praxis/
Stenographie, Maschinschreiben und in
alien sonstigen Büroarbeiten bestens
versiert sucht entsprechende Stelle. Un-
ter Bescheidene Ansprüche an Rudolf
Mosse Arad. 10153

FÜSZERSZAKMÁBAN teljes jártasság-
gal bíró románul perfectül beszélő ki-
szolgáló segéd december 1-re felvétetik
Elez Armin tiszter és osomego kereske-
désében Arad. 10153

HÁZMESTERPÁR, gyermektelen, az
asszony takarítson, lakás, fűtés, világít-
ás és fűtés mellett felvétetik. Bőveb-
bet Haász hirdető iroda Arad, Str. Ro-
manului (Zrinyi-ucca) 5. 6454

ÖTVENÉVES családos fűszerkereskedő
irodai gyakorlattal felügyelői raktárno-
ki állást keres. Cím Vlacsil, Pancota. 6442

ÖVADÉKKÉPES ügynök és ügynököt
felvesz magas jutalékkal. Román nyel-
vet tudok előnyben részesülnek. „Ma-
tilda” fényképnagyító vállalat, Arad,
Str. Targoviste 7. 6441

Lakás.

KÜLÖNBÉJÁRATU butorított szoba tel-
jes ellátással kiadó. Cím az Aradi Köz-
löny kiadóiban. 6439

Vétel és eladás.

VADONAT UJ 2.50x1.50 m. Smyrna-
szőnyeg eladó. Megtekinthető Gellér
Arad, Str. Szt. George 5. (Dezső-u.) d.
u. 2-6-ig. 6443

HOSSZU perzsakabát eladó. Cím az
Aradi Közlöny kiadóiban. 6444

ELADÓ 3 szoba butor és konyhaberén-
dezés. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.
6440

ANTIK szalónok, antik szekrény, antik
íróasztal, perzsa, szmirna és gyári sző-
nyegek, gobelin képek, ezüst evőesze-
közök, festmények, kézimunkák, villany-
lámpa ernyők, mocca szerviz, disztár-
gyak, kis kredenc, fotelek, íróasztalok,
könyvszekrények, konyha kredenc és
asztal, hálószobák, különböző ajándék
tárgyak, zongora 6 és 12 személyes ét-
kező servisek, gyermek játékok, bern-
dorfi ezüst evőeszközök, asztalneműk,
férfi, női és fiu kabát, stb. eladók. Arad,
Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-
ucca) I. em., jobb. 1000

NŐI kalapot óriási választékból bámula-
tos olcsón Aradon, Poschnál vehet. 6412

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan
hatású szer gyomor- és bélbántalmak,
étvágytalanság, hányinger, felfuottság,
emésztési zavaroknál. Óvakodjunk ha-
sonló nevű és kiállítású hamisításoktól.
Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

HÁROM TÜKRÖS TOILETT ÁLLVÁNY
szalon garnitúra, üvegszekrény, állvá-
nyok, asztalok alkalmi eladása. Cím az
Aradi Közlöny kiadóiban. 6452

BUTORRAKTÁRAMBAN ebédők, há-
lósobák olcsóáron kaphatók Wigen-
feld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.)
6. szám. 873

MINDENKINEK saját érdeke, hogy vásár-
lásait a mai nehéz pénzvizonyok között
a legolcsóbb árak mellett szerezzék be.
Téli divat úlszter L. 2850 helyett L. 2450
Téli férfi öltöny L. 1900 helyett L. 1350
„szörmebekecs L. 3150 helyett L. 2450
Téli bőrkabátok L. 5600 helyett L. 3850
Téli gumikabát L. 960 helyett L. 880
MUZSAY JÓZSEF férfi-, fiu- és gyer-
mek ruhatelepe Arad, városi színházzal
szemben. 6287

Rudolf Mosse 7026

TEXTIL

árak, férfi, női szövetek,
mosó árak, vásznak stb.
hatóságilag engedélyezett

végeladása

összes raktáron lévő árak
beszerzési áron alul is
kiárusítottak

POSCH áruház

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u)

Losonczy Lajos órás és ékszerész
Arad, Piața A. Iancu (Szabadság-tér) I.

Nagy választék mindennemű arany és briliáns ékszerekben, ezüst
disztárgyakban, evőeszközökben, fali- és zsebórákban. — Vesz leg
magasabb árban aranyat, ezüstöt és briliánsköveket. Rudolf Mosse 7018

Valódi angol szövetek

télikabát, raglán
ruhaszövet

Székelynél, Arad, Piața Avram Ianon 20
(Szabadság-tér). 4953

Reggel 7 órától korlátlan mennyiségben uradalmi teljes tej, tea-vaj habtejszín, központjában, Arad, Strada
kapható a legfrissebb uradalmi teljes tej, tea-vaj habtejszín, központjában, Orisan (Karolina-u.) 8. sz.
Tejünket árusítjuk még: „Luouius” csemegézet, Arad, Str. Brașianu (Weitzer-u.), Varga Testvérek fűszerkereskedés, Arad, Str. Capitan Ignat (Kapa-u.),
Herzog Lipót, Arad, Piața Plevnei (Árpád-tér), Guttmann Samu, Arad, Str. Meșianu (Forray-u.) 6443

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávállalat

Uzletek.

PÉKSÉG egyszobás lakással elutazás
miatt eladó. Cím Wallinger hirdetőjében
Arad. 15111

RÉGI jó másodosztályú vendéglő kar-
látlan italméréssel, lakással eladó, eset-
leg házzal együtt. Értekezhetni Arad,
Str. Episcopul 23. Str. Carageli (Magyar
és Csiky-ucca sarok.) 6445

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan
és pontosan elsajátítható állandó varró
és szabászati tanfolyam az esti órák-
ban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

Keresek:

fűrés, kocsikecs és szap-
pangyártáshoz értő elsőrendű

szakmunkást

Levelek „Concordia” jelige alatt a Szulon-
tai lapok kiadóhivatala, Salonta-Mare
kérek. 6390

PERZSASZŐNYEGEK eladók. Megte-
kinthető 11-1-ig Arad, Str. A. Gavra
(Csernovits) 12. Érdeklődni ugyanott a
fűszerüzletbe. 6453

EGY Körber-féle nyitott családi kocsi új
bőrözzel, teljesen jó karban, olcsón el-
adó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivata-
lában. 6358

LESZERELT téglagyári gépeket és be-
rendezést keresünk megvételre. Cím az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6374

GARANTÁLT tiszta friss libaszir kap-
ható. Bővebbet Arad, Str. Crisan (Ka-
rolina-u.) 5. házesternél. 6451

Szőnyegszövő

háziipar

Ghirocon

mint altruista vállalat készít önköltség-
(-) ben eredeti szín és mintákkal (-)

perzsa szőnyegeket

négyszetméterenkint 2500, selyem gyap-
juból 3000 lejért. 6404

HARISNYA még mindig a régi olcsó árban és **BOGYO A.** Arad, Str. Emi-
nescu 13. szám
jó minőségben szerezhető be!
Minden szálban órna, fátol, fűrés és pamut minőségben, 20 lejtől 148 lejig. Férfi és gyermek harisnyák 18 lejtől,
gyermek szövetek 90 lejtől. — Női jumperek és jumper pamutok, rövidárak stb. nagy választékban. 4938

— Művészi fénykép felvételek. — **Steinitzer Dezső** fotó műintéze-
te Arad, Bul.
— kivitelben eszközöltetnek. — Reg. Maria 20.

Hölgy fodrász-terem ARAD Str. Matei Corvin 1.
(Hunyadi-ucca)
II-ik udvar, I. em. jobbra.

Ondolás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfestés
minden színben. Legolcsóbb árban Szives pártfogást kér: SELEJAN special hölgy fodrász.

Olcsón és jól Rudolf Mosse 9385
Jancovici György
vásárolhat divatüzletében Arad, Str. Eminescu 4.

Eladó 30 kisebb- nagyobb háztelek Arad, Strada Fabricel
(Gyar-u.) 7. Érdeklődni:
Kalász bőrzületében.

Felhívás Temesvár kereskedőjéhez!

Mint hogy az általam képviselt külföldi iparegek elsőrangú
gyártmányaiából gazdag mintaraktárt szerezhettem be, helyiségeimben,
TIMISOARA, BELVAROS MERCY-UCCA 2. SZ. ALATT
mintakiállítás

rendezek, mely általános megtekintésre a legközelebbi 10 napon át
nyitva lesz. A képviselt cikkek közül különösen kiemelem: ÓRAIPAR,
alpacca-árak, sebészeti-, vegyi- és fényképezési cikkek, mezőgazdasági
gépek, malomberendezések, műbőr, textiláru, irodai-felszerelések,
patentirozott újdonságok stb.

Sziveskedjék a kiállított árak minőségéről a kiállítás megtekin-
tése által meggyőződni, ahol is az árakra és szállítási módokra
vonatkozólag pontos felvilágosítást nyújtunk. Számos látogatást kér:

426

Lazarovitz H. Lázár.